

Motion till riksdagen 2013/14:Sf226

av Anna Steele (FP)

Postdoktorala studier i upp till tre år ska av Försäkringskassan räknas som överhoppningsbara

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Försäkringskassan ska räkna postdoktorala studier i upp till tre år som överhoppningsbara.

Motivering

Två tredjedelar av svenska universitetsstudenter är kvinnor, men andelen kvinnliga professorer uppgår till knappt en femtedel. För att förändra detta behöver vi eliminera de hinder som upprätthåller den ordningen.

Ett sådant hinder finns i Försäkringskassans regelverk. Majoriteten doktorander i Sverige i dag anställs under de senare åren av sitt avhandlingsarbete på en tidsbegränsad anställning. Efter disputation upphör denna anställning. Den som fortsätter sitt arbete inom universitetsvärlden söker då ofta forskningsstipendier i konkurrens med privata eller statliga stiftelser för att genomföra postdoktorala (eng. post doc) studier under två till fyra år innan de meriterat sig för anställning som forskarassistent, biträdande lektor eller liknande.

Försäkringskassans regler för post doc studier innebär i dag ett glastak inom akademien. Den nydisputerade forskaren uppbär nämligen under flera år efter disputation ingen lön, vilket innebär att hen förlorar sin socialförsäkring och därmed frantas möjligheten till sjukskrivning, föräldrapenning etcetera.

För människor i 30–35-årsåldern är möjlighet till föräldrapenning en mycket vardagsnära fråga, och för många nydisputerade kvinnor innebär denna utförsäkring att de tvingas välja mellan att ta en annan karriärväg och att under en längre tid leva på 180 kronor per dag före skatt. Valet är inte svårt. Försäkringskassans nuvarande regler medger att post doc i upp till ett år

Fel! Okänt namn på

kan räknas som överhoppningsbar tid, det vill säga, att forskaren ifråga behåller den SGI hen hade vid sin senaste anställning.

För längre tid än så krävs emellertid tjänstledighet från en anställning, något som inte är möjligt i dessa fall, eftersom den tidigare anställningen, den som doktorand, till sin utformning är en tidsbegränsad anställning.

Ett års post doc är inte tillräckligt för meritering och forskarbanan kan alltså i nuläget svårligen kombineras med föräldraskap. Systemet straffar alltså den som vill meritera sig och tillföra Sverige kunskap och kompetens. Dessutom slår detta system värre mot kvinnor än mot män. Genom att räkna vidareutbildning inom yrket som överhoppningsbar tid i upp till tre år skulle unga forskare slippa utförsäkras.

För kvinnliga forskare skulle det innebära ökad takhöjd under glastaket och låta dem välja den karriärväg de föredrar, snarare än den som medger familjebildning.

Stockholm den 1 oktober 2013

Anna Steele (FP)